

Miljöministeriet

2023.9.13

Yttrandebegäran VN/10844/2022

Finsk-svenska gränsälvskommissionens yttrande gällande Finlands kuststrategi

Gränsälvskommissionen tackar Miljöministeriet för begäran att avge yttrande gällande utkastet till kustområdesstrategi.

Finsk-svenska gränsälvsöverenskommelsens geografiska tillämpningsområde rör Torne- och Muonio älvars internationella avrinningsområde samt kustområdet utanför Torne och Haparanda. Således är den mest betydande delen inom älvsområdet. Torne älv är Östersjöns viktigaste laxälv samt även en betydelsefull lekälv för både den hotade havsöringen och vandringsfisken.

Trots att tyngdpunkten för strategin hamnar utanför nämnda tillämpningsområdet har aktiviteter till havs effekter som sträcker sig till älvsområdet. Gränsälvskommissionen kommenterar kuststrategiutkastet främst ur vandringsfiskens synvinkel.

I åtgärdskortet "Tryggande av energiförsörjningen" nämns att "Man avstår från fossila bränslen och dessa ersätts med nya energikällor, såsom havsbaserad vindkraft (...)". Det konstateras även att man samarbetar med Östersjöländerna för att fastställa målen och totalkonsekvenserna för havsbaserad vindkraft i Östersjön.

Gränsälvskommissionen konstaterar att samarbete med Sverige och de andra Östersjöländerna i bedömning av helhetspåverkan är av yttersta vikt särskilt med tanke på att vandringsfisken är en gemensam resurs (särskilt Torne älvs lax). I fall någon av Östersjöstaterna skulle via utbyggnaden av havsbaserad vindkraft orsaka vandringshinder eller på annat sätt försvåra laxens livsförutsättningar skulle detta kunna ses som gränsöverskridande påverkan.

Med tanke på den, i skrivande stund, begränsade kunskapen om havsbaserade vindkraftens påverkan på vandringsfisk finner gränsälvskommissionen det viktigt att agera enligt försiktighetsprincipen.

Kommissionen föreslår att i det strategiska arbetet säkerställs att utbyggnaden av havsbaserad vindkraft inte påskyndas alltför mycket innan en helhetlig konsekvensbedömning kan göras och det kan säkerställas att irreversibel skada på vandringsfisken inte orsakas.

Yttrandet har beretts av kommissionens vatten- och miljöingenjör Simja Lempinen. Kommissionen har godkänt yttrandet via e-post 13 september 2023 och yttrandet har sparats i ACTA diariehanteringssystem.

Finsk-svenska gränsälvskommissionen